

## KARTA KURSU

rok akademicki 2024/2025

**Kierunek:** Psychologia

**Tryb prowadzenia studiów:** stacjonarne

**Stopień:** studia jednolite magisterskie

**Rok:** II

**Semestr:** IV (letni)

|                 |                             |
|-----------------|-----------------------------|
| Nazwa           | Psychologia komunikacji     |
| Nazwa w j. ang. | Psychology of communication |

|                 |                       |                      |
|-----------------|-----------------------|----------------------|
| Koordynator     | dr Malwina Dankiewicz | Zespół dydaktyczny   |
|                 |                       | Instytut Psychologii |
| Punktacja ECTS* | 2                     |                      |

### Opis kursu (cele kształcenia)

**Wiedza:** Celem kursu jest przedstawienie studentom aktualnej wiedzy dotyczącej perspektyw teoretycznych komunikowania się w naukach społecznych, funkcji komunikacji werbalnej i niewerbalnej, a także związku języka z procesami poznawczymi.

**Umiejętności:** Podczas ćwiczeń studenci rozwiną swoje umiejętności komunikacyjne poprzez trening aktywnego słuchania, parafrazowania, zadawania pytań, a także skutecznego komunikowania się w sytuacjach konfliktowych.

**Kompetencje:** Ponadto studenci rozwiną świadomość różnic w stylach komunikacyjnych, a także zwiększą swoją gotowość do przezwyciężania barier w komunikacji interpersonalnej.

### Warunki wstępne

|              |                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Wiedza       | Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej                                                        |
| Umiejętności | Podstawowe umiejętności interpersonalne w zakresie nawiązywania kontaktu i prezentowania swojej opinii |
| Kursy        |                                                                                                        |

## Efekty uczenia się

|        | Efekt uczenia się dla kursu                                                                                                     | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Wiedza | W01 Zna terminy i pojęcia z zakresu teorii komunikowania się w naukach społecznych, w tym komunikacji werbalnej i niewerbalnej. | K_W01                               |
|        | W02 Posiada wiedzę na temat różnic indywidualnych i kulturowych w komunikacji.                                                  | K_W04, K_W08                        |
|        | W03 Posiada wiedzę dotyczącą czynników wpływających na skuteczny proces komunikacyjny.                                          | K_W04, K_W08, K_W13                 |

|              | Efekt uczenia się dla kursu                                                                                                                                                                                        | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Umiejętności | U01 Umiejętnie interpretuje zachowania komunikacyjne w kontekście indywidualnym, grupowym, społecznym odwołując się do teorii i badań psychologicznych.                                                            | K_U06, K_U10                        |
|              | U02 Potrafi rozpoznać stosowane przez uczestników procesu komunikacyjnego elementy ułatwiające i utrudniające komunikację, jak również zaproponować rozwiązanie problemów odwołując się do wiedzy psychologicznej. | K_U09, K_U10                        |
|              | U03 Rozwija własne umiejętności komunikacyjne takie jak aktywne słuchanie, parafrazowanie, zadawanie pytań, odzwierciedlanie oraz precyzyjne formułowanie myśli.                                                   | K_U10                               |

|                       | Efekt uczenia się dla kursu                                                                                                                                                                                                                                | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Kompetencje społeczne | K01 Ma świadomość własnych predyspozycji w zakresie komunikacji interpersonalnej (np. stylu komunikacyjnego), a także potrzeby rozwijania kompetencji w zakresie porozumiewania się z innymi oraz związku prawidłowej komunikacji ze zdrowiem psychicznym. | K_K02, K_K05                        |
|                       | K02 Wykazuje wrażliwość na potrzeby i możliwości komunikacyjne własne i innych osób zarówno w pracy indywidualnej jak również zespołowej.                                                                                                                  | K_K03                               |
|                       | K03 Unika stereotypizacji grup posiadających odmienne reguły komunikowania się, jest gotowy stosować różne środki komunikacyjne w zależności od wymogów sytuacji.                                                                                          | K_K02, K_K04                        |

| Organizacja   |            |                     |  |    |  |   |  |   |  |   |  |   |
|---------------|------------|---------------------|--|----|--|---|--|---|--|---|--|---|
| Forma zajęć   | Wykład (W) | Ćwiczenia w grupach |  |    |  |   |  |   |  |   |  |   |
|               |            | A                   |  | K  |  | L |  | S |  | P |  | E |
| Liczba godzin | 15         |                     |  | 15 |  |   |  |   |  |   |  |   |
| 30            |            |                     |  |    |  |   |  |   |  |   |  |   |

### Opis metod prowadzenia zajęć

Ćwiczenia odbywają się w trybie stacjonarnym, wykłady – zdalnie w trybie synchronicznym za pomocą platformy MS Teams.

Wykład: wykład interaktywny z prezentacją multimedialną, objaśnienie

Ćwiczenia prowadzone są metodą warsztatową, która zapewnia aktywny udział uczestników. Proces uczenia się oparty jest na własnych doświadczeniach, co pozwala studentom przećwiczyć omawiane umiejętności w odniesieniu do indywidualnych potrzeb. Podczas zajęć wykorzystywane są: moderacja, dyskusja grupowa, kwestionariusze do autodiagnozy, studium przypadku, prezentacje uczestników, praca w parach i podgrupach, gry symulacyjne, odgrywanie ról, storytelling.

### Formy sprawdzania efektów uczenia się

|     | E – learning | Gry dydaktyczne | Ćwiczenia w szkole | Zajęcia terenowe | Praca laboratoryjna | Projekt indywidualny | Projekt grupowy | Udział w dyskusji | Referat | Praca pisemna (esej) | Egzamin ustny | Egzamin pisemny | Inne |
|-----|--------------|-----------------|--------------------|------------------|---------------------|----------------------|-----------------|-------------------|---------|----------------------|---------------|-----------------|------|
| W01 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| W02 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| W03 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| U01 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| U02 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| U03 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| K01 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| K02 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |
| K03 |              | X               |                    |                  |                     |                      | X               | X                 |         | X                    |               |                 |      |

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kryteria oceny | Zaliczenie kursu zależy od obecności na wykładach oraz uzyskania zaliczenia z ćwiczeń. Zaliczenie z ćwiczeń student otrzymuje na podstawie obecności i aktywności na zajęciach, w tym pracy w grupach oraz udziału w dyskusjach na forum grupy. Wszystkie obecności są obowiązkowe, ewentualne nieobecności odrabiane są poprzez wykonanie dodatkowego zadania pisemnego. Ponadto na zaliczenie wymagana jest realizacja zadania indywidualnego lub projektu grupowego. |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Treści merytoryczne (wykaz tematów)

**Wykłady (15 h):**

1. Wprowadzenie do komunikowania: elementy procesu komunikacji. Główne modele procesu komunikowania się (m.in. model transmisji i jego warianty, model ekspresyjny, model rozgłosu, model recepcji).
2. Komunikowanie się werbalne. Perspektywy teoretyczne – język jako system symboli, aktywność, perspektywa kulturowa.
3. Język a poznanie. Związek języka z procesami poznawczymi.
4. Komunikacja niewerbalna (cz.1) – funkcje kinezyki, proksemiki, chronemiki. Różnice kulturowe w komunikacji niewerbalnej.
5. Komunikacja niewerbalna (cz.2) – funkcje haptyki, olfaktyki, wyglądu fizycznego i ubioru oraz paralingwistyki. Różnice kulturowe w komunikacji niewerbalnej.
6. Nowe media i ich wpływ na komunikowanie się i relacje interpersonalne.
7. Komunikacja defensywna i komunikacja w konflikcie. Założenia komunikacji bez przemocy M. Rosenberga.

**Ćwiczenia (15 h):**

1. Komunikacja jedno i dwustronna – funkcje, zalety, wady. Zasady skutecznego przekazywania informacji.
2. Narzędzia skutecznej komunikacji: aktywne słuchanie, parafrazowanie, zadawanie pytań. Główne bariery w komunikacji i sposoby ich przezwyciężania.
3. Komunikacja w małej grupie. Cykl życia grupy, rozwiązywanie problemów, przywództwo i zasady zarządzania komunikacją grupową.
4. Komunikacja niewerbalna i jej kanały w praktyce. Odzwierciedlanie i synchronizacja.
5. Model komunikacji Schulza von Thuna – płaszczyzna rzeczowa, apelowa, ujawniania siebie oraz relacyjna w komunikacji interpersonalnej.
6. Style komunikacyjne w koncepcji E. Russo. Analiza własnych preferencji i głównych problemów związanych z różnicami w komunikowaniu się.
7. Komunikacja w sytuacjach konfliktowych.

## Wykaz literatury podstawowej

1. Adams, K., Galanes, G.J.(2008). *Komunikacja w grupach*. Warszawa: PWN. (s. 61-111).
2. Rosenberg, M. B. (2009). *Porozumienie bez przemocy. O języku serca*. Warszawa: Wydawnictwo Jacek Santorski & Co Agencja Wydawnicza.
3. Schulz von Thun, F. (2007). *Sztuka rozmawiania. Analiza zaburzeń*. Kraków: WAM. (s.25-71)
4. Stewart, J. (2002). *Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi*, Warszawa: PWN. (s. 76-157).

## Wykaz literatury uzupełniającej

1. Berne, E. (2008). *W co grają ludzie – psychologia stosunków międzyludzkich*. Warszawa: PWN.
2. Dijk, van J. (2010). *Společne aspekty nowych mediów*. Warszawa: PWN.
3. Fiske, J. (2003). *Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem*. Wrocław: Astrum.
4. Goban-Klas, T. (2009). *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*. Warszawa: PWN.
5. Hertenstein, M. J., Holmes, R., McCullough, M., & Keltner, D. (2009). The communication of emotion via touch. *Emotion*, 9(4), 566–573. <https://doi.org/10.1037/a0016108>
6. Mudyń, K. (1997). *Zdarza się, że myślimy*. Kraków: Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu.
7. Nęcki, Z. (2000). *Komunikacja międzyludzka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Drukarnia Antykwa S.c.
8. Przybylski, A., Murayama, K., DeHaan, C., & Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional and behavioural correlates of fear of missing out. *Computers in Human Behaviour*, 29, 1841-1848
9. Poprawa, R. (2011). Test problematycznego używania Internetu. Adaptacja i ocena psychometryczna Internet Addiction Test K. Young. *Przegląd Psychologiczny* 54(2), 193-216.
10. Quan-Haase, A., Young, A.L. (2010). Uses and Gratifications of Social Media: A Comparison of Facebook and Instant Messaging. *Bulletin of Science, Technology & Society*, 30(5), 350-361.
11. Schulz von Thun, F. (2007). *Sztuka rozmawiania. Rozwój osobowy*. Kraków: WAM.
12. Sorokowska, A., Sorokowski, P., Szmajke, A. (2012), Does Personality Smell? Accuracy of Personality Assessments Based on Body Odour. *European Journal of Personality*, 26, 496-503. doi:10.1002/per.848

## Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

|                                                             |                                                                                           |           |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi                    | Wykład                                                                                    | 15        |
|                                                             | Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium itd.                                              | 15        |
|                                                             | Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym                                         |           |
| Liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi    | Lektura w ramach przygotowania do zajęć                                                   | 5         |
|                                                             | Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu | 5         |
|                                                             | Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)                   | 10        |
|                                                             | Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia                                                      |           |
| Ogółem bilans czasu pracy                                   |                                                                                           | <b>50</b> |
| Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika |                                                                                           | <b>2</b>  |